

Становище

на доц. д-р Диана Андонова Циркова,

Бургаски свободен университет, Център по хуманитарни науки,

член на научно жури, определено със заповед ЛС- 68 от 10.02.2020г.

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”

Област на висше образование: 3. Психология

Професионално направление: 3.2. Психология (Социална психология на училищното образование), обявен от Бургаски свободен университет за нуждите на Департамента за информация и повишаване квалификацията на учителите при Тракийски университет (ДВ бр. 99 от 17.12.2019 г.).

1. Данни за конкурса

В конкурса участва само един кандидат – ас., д-р Дончо Стоянов Донев. По смисъла на чл. 24 от ЗРАСРБ той има право да участва в конкурса за доцент, тъй като е д-р по психология, има необходимия преподавателски стаж на академична длъжност "асистент", публикуван монографичен труд, който не повтаря представения за придобиване на образователната и научна степен "доктор", достатъчно други научни публикации, издадени учебни помагала, разработени учебни курсове, участва като член на екипи за работа по проекти. Кандидатът отговаря на всички изисквания на Правилника на Бургаския свободен университет за заемане на длъжността „доцент”. Процедурата е спазена.

2. Данни за кандидата

Ас. д-р Дончо Донев е заместник-директор на Департамент за информация и повишаване на квалификацията на учителите в Тракийския университет – гр. Стара Загора.

Защитил е докторска дисертация по социална психология през 2014г. във ВТУ “Св.Св.Кирил и Методий”. Трудовият му стаж започва като ръководител на „Човешки ресурси“ през 2007г. От 2008г. До настоящия момент кандидатът се занимава с научно-изследователска и преподавателска работа в различни учебни институции, като от 2015е хоноруван преподавател и асистент в Тракийски университет. Участва активно в университетски и национални научни проекти. Кандидатът представя справка за участие в 8 международни, национални и вътрешно-университетски проекта, свързани с повишаване качеството на преподавателската работа и свързване на теоретичните знания с практиката в областта на психологическата наука и нейното практическо приложение. От предоставените таблици за съответствие с минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност, става видно, че Дончо Донев е изпълнил изискванията за академичната длъжност „доцент“.

3. Описание на научните трудове на кандидата

Научните трудове на ас. д-р Донев са достатъчни като брой, научни жанрове, проблематика и приноси за заемане на академичната длъжност

„доцент“. Публикациите, с които той участва в конкурса за доцент, са: 2 монографии; 1 студия; 1 учебно помагало за специалисти; 13 статии /4 самостоятелни и 9 в съавторство/ от които 11 на български език, 1 на английски език и 1 на руски език; 9 доклада, от които 2 на английски език; 2 доклада са реферирани в SCOPUS и Web of Science.

26 е общият брой на научните публикации, които са адресирани към широк кръг специалисти и изследователи не само от областта на психологията, но и сродни научни области – педагогика, социални и библиотечни науки. Разнообразни са и научните издания и форуми, в които са публикувани статиите и са представени докладите.

Учебното помагало, което кандидатът представя: „Наръчник за консултанти по библиотерапия“ е написано в съавторство и е предназначено за библиотекари, които се обучават за консултанти по библиотерапия. Дончо Донеv е автор на първата част, в която се разглеждат психологическите концепции, заложиени в библиотерапията и се прави разграничение между библиотерапевтичното четене и останалите видове четене. Трябва да вземем под внимание, че това помагало е първият опит да се представи систематизирано концепцията на библиотерапията на български език.

Монографията на кандидата, озаглавена: „Социалната психология и училищното образование“, представя теоретичната работа на кандидата върху връзката между социално-психологическите конструкти и училищното образование. В труда си кандидатът обосновава необходимостта от разбирането на социалната психология на училищното образование като самостоятелно приложно направление в рамките на социалната психология. Последните три глави от монографията са посветени на личността на ученика, педагогическото общуване и ученическият клас като специфична социална група. Тези три части от монографичния труд са особено полезни за практикуващите педагози и психолози с богатството от идеи за емпирични изследвания, които съдържат.

Кандидатът е представил и втора монография, която е адаптиран вариант на защитен дисертационен труд: „Смъртта в ритуалите и нагласите на българина“, изцяло насочен в областта на социално-психологическото изследване на ритуалите и тенденциите във формирането и трансформацията на нагласите към смъртта в българската популация.

Всички публикации на кандидата са свързани с теми от социалната и педагогическата психология. Правят впечатление многообразието от засегнатите аспекти на тези област от психологията, както и различните изследователски методи, използвани и описани от автора.

4. Научни приноси

Приносните моменти имат теоретичен и приложен характер. Научните приноси могат да се групират по значимост в следните направления, към които да се проследят и съответните приложни аспекти:

А. Адаптиране и прилагане на библиотерапевтичния подход в българските библиотеки, което включва:

- Систематизиране на теоретичните знания практическите подходи за реализиране на библиотерапията в световния опит.
- Създаване на учебна програма за обучение на консултанти по библиотерапия
- Създаване на модел за формиране на консултанти по библиотерапия и методика за индивидуално библиотерапевтично консултиране

Б. Извеждане на значими социално-психологически конструкти в сферата на училищното образование:

- Предлагане на приложен модел за формиране и развитие на просоциалното поведение в училищна среда.
- Предлагане на варианти за адаптиране на класическия социометричен анализ за прилагане в училищна среда.
- Дефиниране на емоционалния обмен в педагогическото общуване като съществен елемент за ефикасното прилагане на интерактивните методи за обучение.

В. Извеждане на връзки между обща социална и когнитивна психология

- Конструирание и апробиране на инструмент за измерване на нагласите към смъртта.
- Създаване на практико-приложен модел на динамиката в нагласите към смъртта.
- Адаптиране на основни социално-психологически принципи за прилагане в училищна среда
- Конструирание на инструмент за измерване на нагласите на учители към прилагане на интерактивните методи за обучение в училище.

5. Преподавателска работа

От представеното уверение, издадено от стопански факултет на Тракийски университет е видно, че кандидатът има лекционни часове в дисциплините „Икономическа психология“, „Делово общуване и фирмена култура“.

Ас. д-р Донеv е автор и лектор в 3 учебни програми, които са актуални и са свързани с пряката му преподавателска дейност в Тракийски университет. Това са програмите „Педагогическа правоспособност“, „Психологическо консултиране и образователна среда“, „Детско-юношеска и училищна психология“.

Кандидатът е ръководител на 12 дипломанти, които успешно са защитили дипломни работи.

Потвърждение за качеството на преподавателската работа е получено и от анкетните проучвания на специализантите и колегите на ас. д-р Донеv през последните три години. Повече от 90% смятат, че има отлични качества на

публичен лектор, който владее аудиторията и представя научните термини в достъпен за обучаващите се вид.

6. Заключение

Научната и преподавателска дейност на ас. д-р Дончо Донев отговарят изцяло на изискванията, поставени от висшето училище, обявило конкурса, поради което изразявам мнението си, че той може да заеме академичната длъжност „доцент“ по 3.2. Психология (Социална психология на училищното образование) и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват „за“ заемането от гл.ас. д-р Дончо Донев на академичната длъжност „доцент“.

17.04.2020 г.

Автор на становището:

(доц. д-р Диана Циркова)